

gjordes udenfra og ikke udgik fra Kirkens eget Skjød. Den ærede Forslagsstiller har meent at maatte „paa det Stærkeste fremhæve“ denne Artikel som Motiv for sit Forslag; jeg vil med den samme Styrke fremhæve Artiklen som Motiv til ikke at lade Lovforslaget gaae videre. Jeg vilde, efter hvad jeg her har udtalt, vistnok helst ønske, at den ærede Forslagsstiller, som — derom er jeg fuldkommen overbevist — har stillet Forslaget i den bedste Hensigt, vilde tage det tilbage; men i andet Fald skal jeg henstille til det ærede Thing, om det ikke skulde finde det at være baade i Kirkens og i Rigsdagens Interesse at standse Forslaget paa nærværende Trin.

Bloch: Jeg maa indrømme, at jeg, ved i Motiveringens saa stærkt at fremhæve, hvad jeg meente at burde gjøre gjældende mod den fra en vis Side fremsatte Paastand paa en efter min Mening utilstedelig Frihed for Præsterne, har bidraget til, at Discussionen væsentligt kun har dreiet sig om dette Punkt; jeg troer, at Sagen derved er kommen paa et urigtigt Standpunkt, thi Spørgsmaalet er jo ikke dets om. Jeg har benyttet Leiligheden til i Motiveringen saa udførligt og saa stærkt, jeg formaade, at imødegaae et Forslag, som vilde føre til Folketirkens Opløsning. Det er imidlertid ikke paa Hensynet dertil, at Lovforslaget støtter sig; men, idet jeg af dette Hensyn kun har taget Anledning, har jeg tillige seet hen til den hele kirkelige Tilstand, som den nu foreligger —, hvilket i Motiveringen ganske vist kun er antydet uden fuldstændig Udvikling — og har derfra taget mit Udgangspunkt til nærværende Lovforslag. Den ærede sidste Taler (Clausen) meente, at Forslaget vilde føre til en Tilstand, der meget nær grændsede til Opløsning; deri kan jeg ikke være enig med ham. Folketirken vil vedblive at bestaae, uagtet en saadan Frihed indrømmes, og det undrer mig, at han har kunnet gjøre dette gjældende, da han selv i sin Tid har stemt for Sognebaandets Løsning, hvortil nærværende Forslag knytter sig som en videre Udvikling. Jeg troer heller ikke, at der er nogen Fare for, at de ordinerede theologiske Candidater skulde „reise Landet rundt“ for at hverve sig

en Menighed; jeg troer i det Hele ikke, at Friheden vilde blive benyttet i noget stort Omfang, da det vilde være forbundet med betydelige Beføstninger og Opofferelser saaledes at slutte sig sammen som en fri Menighed og selv lønne sin Præst; men, at Friheden er der, troer jeg har stor Betydning.

Den samme ærede Taler har, som jeg ventede, udtalt sig til Fordeel for en repræsentativ Udvikling af Folketirken i den Retning, der i sin Tid blev angiven af Kirkecommissions Majoritet. Jeg er ingen Modstander af en saadan Repræsentation, skjøndt jeg maa tilstaae, at jeg nu længes mindre dertil end for nogle Aar siden; men, medens en saadan Ordning af Kirkens Forsætning maaskee kan lade vente længe paa sig, og medens maaskee den efter min Mening ingenlunde ubegrundede Tanke kunde gjøre sig gjældende, at man først skulde see, hvad der kunde komme ud af en Opklævelse og Udvidelse af de forhaandenværende kirkelige Organer, nemlig Landemoderne, troer jeg ikke, at man skal opfatte Afgjørelsen af en saa simpel og dog saa vigtig og ønskelig Sag til en uvis Fremtid.

Da jeg ikke har det paagjældende Nr. af „Danst Kirketidende“ for mig, kan jeg ikke nærmere imødegaae de Citater, den ærede Taler anførte, der i den Grad forekom mig at være udrevne af Forbindelsen, at de maatte komme til at staae i et aldeles feilagtigt Lys. Jeg troer nemlig, saavidt jeg erindrer den citerede Artikel, at de anførte Uttringer ikke skulle betegne den oftere omtalte geistlige Mands egen Betragtning af Folketirken, men, hvorledes Kirken tog sig ud i deres Dine, som stillede sig paa det Standpunkt, der er angivet af en nylig afdød mærkvardig Personlighed.

Sluttelig skal jeg, baade med Hensyn til hvad den ærede sidste Taler og den foregaaende Taler have gjort gjældende, tillade mig at bemærke, at Lovforslaget ikke alene har sin kirkelige, men ogsaa sin store folkelige Interesse. Hvad der end bliver af Folketirken, bestaaer dog Christi Kirke i Danmark, saalænge vi beholde dens Naademidler under Betjening af en rettelig kaldet og indviet Lærerstand, og saalænge To eller Tre forsamlе sig i Jesu Navn. „Med Lov skal man Land